

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ်လေ့လာခြင်း (တူရကီသမ္မတနိုင်ငံ)

လင်းခက်

နိဒါန်း

တူရကီနိုင်ငံသည် အာရှတိုက်အနောက်ပိုင်းရှိ အာရှ မိုင်းနားကျွန်းဆွယ်တစ်ခုလုံးနှင့် ဥရောပ တောင်ပိုင်း အရှေ့ဘက်အစွန်းတို့ပါဝင်သော သမ္မတနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဥရောပဒေသနှင့် အာရှ ဒေသအား ပေါင်းကူးထားသည့် အရှေ့အလယ်ပိုင်း နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏အနောက်မြောက်ဘက်တွင် ဘူလ်ဂေးရီးယားနိုင်ငံနှင့် ဂရိနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် ပင်လယ်နက်၊ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ဂျော်ဂျီယာနိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်တွင် အာမေးနီးယားနိုင်ငံ၊ အီရတ်နိုင်ငံနှင့် အီရန်နိုင်ငံ၊ အရှေ့တောင်ဘက်တွင် အီရတ်နိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် ဆီးရီးယားနိုင်ငံနှင့် မြေထဲပင်လယ်၊ အနောက်ဘက်တွင် မြေထဲပင်လယ်အော်တို့တည်ရှိသည်။ နိုင်ငံ၏အကျယ်အဝန်းမှာ စတုရန်းမိုင် ၃၀၂၄၅၅ (၇၈၃၃၅၆ ကီလိုမီတာ) ကျယ်ဝန်းပြီး ၂၀၂၁ ခုနှစ် စာရင်းများအရ လူဦးရေစုစုပေါင်း ၈၅၄၈၉၀၂ ဦးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏မြို့တော်မှာ အန်ကာရာဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးမြို့တော်မှာ အစ္စတန်ဘူလ်ဖြစ်သည်။

တူရကီနိုင်ငံသည် ၁၉၂၃ ခုနှစ် သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ချိန်မှစ၍ ကယ်မားလ်အတာတွရ်(Kemal Atatürk) ဦးဆောင်ခဲ့သည့် ပြည်သူ့သမ္မတပါတီ (CHP)က အုပ်ချုပ်ခဲ့ရာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် အတိုက်အခံ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ ပေါ်ပေါက်လာပြီး အဆိုပါပါတီသည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိကာ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာရရှိလာခဲ့ချိန်မှစ၍ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်သက်ဝင်လာခဲ့သည်။ ၁၉၂၃ ခုနှစ် သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ချိန်မှစ၍ လွှတ်တော်တစ်ရပ်သာထားရှိသည့် ဥပဒေပြုရေးစနစ်အား ကျင့်သုံးခဲ့ပြီး ၁၉၆၁ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ကျင့်သုံးသည့် ဥပဒေပြုရေးစနစ်ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ထို့နောက် ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ထပ်မံပေါ်ပေါက်လာပြီး အထက်လွှတ်တော်အား ဖျက်သိမ်းခဲ့ကာ လွှတ်တော်တစ်ရပ်သာထားရှိသည့် ဥပဒေပြုရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ၂၀၀၇၊ ၂၀၁၀၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးဆိုင်ရာ ဆန္ဒခံယူပွဲအတည်ပြုချက်နှင့်အတူ သမ္မတစနစ်ကို ကူးပြောင်းခဲ့ရာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှစတင်၍ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။

အုပ်ချုပ်ရေး

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲနှင့် နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်ရေးအကြီးအကဲသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် လိုအပ်ပါက ဥပဒေပြုနှစ်၏ ပထမနေ့တွင် လွှတ်တော်၌ မိန့်ခွန်းပြောကြားနိုင်သည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ၊ နိုင်ငံတော်၏မူဝါဒများကို လွှတ်တော်တွင် မိန့်ခွန်းပြောကြားခွင့်၊ သဝဏ်လွှာပေးပို့ခွင့်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အကြီးအကဲဖြစ်ပြီး ဒုတိယသမ္မတအပါအဝင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရဝန်ကြီးများအား ခန့်အပ်ခြင်း၊ တာဝန်မှရပ်စဲခြင်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ နိုင်ငံ

တူရကီနိုင်ငံ၏အုပ်ချုပ်မှုနယ်မြေများပြမြေပုံ

တော်သမ္မတသည် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအကြီးအမှူးများကို ခန့်အပ်ခြင်း၊ ထုတ်ပယ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး နိုင်ငံ၏သတ်မှတ်များကို ခန့်အပ်ခြင်း၊ ပြန်လည်ခေါ်ယူခြင်းများလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သူ၊ မသန်စွမ်းသူ၊ နာတာရှည်ရောဂါခံစားနေရသူများ၏ချမှတ်ခံထားရသည့် ပြစ်ဒဏ်တို့အား လျှော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းများဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ဥပဒေပြုရေး

နိုင်ငံ၏ ဥပဒေပြုရေးအာဏာအား ဥပဒေပြုလွှတ်တော် (Grand National Assembly of Turkey) ထံ အပ်နှင်းထားပြီး မဲဆန္ဒနယ် ၈၇ ခုမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၆၀၀ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်သည် ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်း၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများချမှတ်ခြင်း၊ စစ်ကြေညာခြင်း၊ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်များနှင့် စပ်လျဉ်းသောဘောတူဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအားပြင်ဆင်ခြင်း၊ အစိုးရအဖွဲ့အား ထိန်းကျောင်းခြင်း၊ ဖွဲ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များအတည်ပြုခြင်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အရေးပေါ်အခြေအနေကြေညာချက်အားအတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ငြင်းပယ်ခြင်း စသည်တို့ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏သက်တမ်းသည် ငါးနှစ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံး ခိုင်လုံသတ်မှတ်ချက် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည့် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြောက်သည်။

တရားစီရင်ရေး

တရားစီရင်ရေးအာဏာအား အမှီအခိုကင်းပြီး သမာသမတ်ကျသော တရားရုံးများထံ ခွဲဝေအပ်နှင်းသည်။ တရားရုံးများ၏တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်အား အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုသည်လည်းကောင်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည်လည်းကောင်း

ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းများ မဆောင်ရွက်နိုင်ပေ။ တရားရုံးများ၏ စစ်ဆေးစီရင်ဆဲအမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်တွင် မေးခွန်းများမေးမြန်းခြင်း၊ ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ ကြေညာချက်များ ထုတ်ပြန်ခြင်းများ မဆောင်ရွက်နိုင်ပေ။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ တရားရုံးချုပ်လေးရုံးထားရှိပြီး ၎င်းတို့မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာတရားရုံး၊ Cassation တရားရုံး၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီနှင့် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာအငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းရေးတရားရုံးတို့ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ တရားရုံးများသည် သက်ဆိုင်ရာနယ်ပယ်အလိုက် တရားစီရင်ရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲစနစ်များ

တူရကီနိုင်ငံတွင် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများ၊ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများကို ငါးနှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပပါသည်။ နိုင်ငံ၏တစ်ခုတည်းသော ဥပဒေပြုလွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားပြုခွင့် ရရှိရန် အနိမ့်ဆုံးအဆင့် ခိုင်လုံသတ်မှတ်ချက်သည် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအနက် အမြင့်ဆုံးသတ်မှတ်ချက်ဖြစ်သည်။

တူရကီနိုင်ငံတွင် ကျင်းပသောရွေးကောက်ပွဲများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- (က) လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများ - လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပါတီကိုယ်စားပြုအချိုးကျကိုယ်စားလှယ် ရွေးချယ်သည့်စနစ် (PR) ကို ကျင့်သုံးပါသည်။
- (ခ) သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများ - သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် နှစ်ကျော့ပြိုင်စနစ်ကို ကျင့်သုံးပါသည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအနက် ကနဦး (ပထမအကျော့) ယှဉ်ပြိုင်သည့်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်သည့်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမျှ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအထက် ခိုင်လုံမဲရရှိခဲ့လျှင် မဲအများဆုံးရရှိသည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းနှစ်ဦးအား ရွေးချယ်၍ ပြန်လည်ယှဉ်ပြိုင်ရသည့်စနစ်ဖြစ်သည်။

(ဂ) ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများ - ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများတွင် နိုင်သူအကုန်ယူစနစ် (FPTP) ကို ကျင့်သုံးပါသည်။

လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများ

တူရကီနိုင်ငံ၏ဥပဒေပြုလွှတ်တော် (Grand National Assembly) တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၆၀၀ ရှိပြီး ၎င်းတို့အား ပါတီကိုယ်စားပြုအချိုးကျကိုယ်စားလှယ် ရွေးချယ်သည့်စနစ်အား ကျင့်သုံး၍ ရွေးကောက်တင်မြောက်ပါသည်။ လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားပြုခွင့်ရရှိရန်မှာ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် အနိမ့်ဆုံးအဆင့် ခိုင်လုံသတ်မှတ်ချက် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက် ရှိရန်လိုအပ်သည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်အတွင်းရှိ ဒေသအချို့တွင် မဲအများစုဖြင့် အနိုင်ရရှိစေကာမူ သတ်မှတ်ထားသည့် အနိမ့်ဆုံးခိုင်လုံသတ်မှတ်ချက်အား မပြည့်မီပါက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ကိုယ်စားပြုခွင့်ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ အနိမ့်ဆုံးခိုင်လုံသတ်မှတ်ချက်ဖြစ်သည့် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် မြင့်မားသော သတ်မှတ်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး အဆိုပါသတ်မှတ်ချက်အောက်လျော့နည်းရရှိပါက နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် လွှတ်တော်တွင်ကိုယ်စားပြုခွင့်ရရှိမည်မဟုတ်ဘဲ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်ရရှိသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများသည် ကိုယ်စားလှယ်အချိုးအစား ပိုမိုရရှိမည်ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ဆုံးခိုင်လုံသတ်မှတ်ချက်သည် တစ်သီးပုဂ္ဂလကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအတွက် သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိဘဲ ၎င်းတို့ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည့် မဲဆန္ဒနယ်တွင် မဲအများဆုံးရရှိမှသာ ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံရမည်ဖြစ်သည်။

မဲဆန္ဒနယ်များသတ်မှတ်ခြင်း

ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ရှိ ကိုယ်စားလှယ် ၆၀၀ အား သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ် ၈၇ ခုမှ ရွေးကောက်တင်မြောက်သည်။ သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်များရှိ လူဦးရေအချိုးအစားအပေါ်မူတည်၍ ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက် ကွဲပြားခြားနားမည်ဖြစ်သည်။ တူရကီနိုင်ငံ၏ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးကောင်စီ (SEC) သည် ရွေးကောက်ပွဲများ မကျင်းပမီကာလ၌ သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်အလိုက် လူဦးရေစာရင်းများ စိစစ်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပြီး မဲဆန္ဒနယ်အလိုက် ကိုယ်စားလှယ်အချိုးအစားအား တိုးချဲ့ခြင်း၊ လျှော့ချခြင်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲဆန္ဒရှင် ၅၉၃၆၅၄၆၉ ဦး (၅၉ သန်းကျော်) ရှိပြီး မဲဆန္ဒရှင် ၉၈၉၄၅ ဦးလျှင် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးနှုန်းဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်အရ မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခုတွင် မဲဆန္ဒရှင်ဦးရေနှင့် ကိုယ်စားလှယ်အချိုးသည် တူညီမှုမရှိနိုင်ပေ။ မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုတွင် ကိုယ်စားလှယ်အချိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်းသည် မဲဆန္ဒရှင်အရေအတွက်အပေါ် မူတည်ခြင်းမရှိဘဲ ၎င်းဒေသရှိလူဦးရေကို အခြေခံ၍သာ ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်သည်။

❖ စာမျက်နှာ ၆ မှ

မဲဆန္ဒနယ် ၈၇ ခုတွင် သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ် အလိုက်ရရှိသည့် ကိုယ်စားလှယ်အချိုးအစားအား အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရှိရသည်။

မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုခြင်း ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေး ဘုတ်အဖွဲ့ သည် မဲစာရင်းပြုစုခြင်းအား ဗဟိုမဲစာရင်းပြုစုရေး စနစ်မှတစ်ဆင့် ပြုစုဆောင်ရွက်သည်။ မဲစာရင်း

No	Electoral District	MPs	No	Electoral District	MPs
1	Adana	15	45	Istanbul (III)	35
2	Adiyaman	5	46	Izmir (I)	14
3	Afyonkarahisar	6	47	Izmir (II)	14
4	Agri	4	48	Kahramanmaras	8
5	Aksaray	4	49	Kars	3
6	Amasya	3	50	Kastamonu	3
7	Ankara (I)	13	51	Karabuk	3
8	Ankara (II)	11	52	Karaman	3
9	Ankara (III)	12	53	Kayseri	10
10	Antalya	16	54	Killlis	2
11	Ardanhan	2	55	Kirklareli	3
12	Artvin	2	56	Kirikkale	3
13	Aydin	8	57	Kirsehir	2
14	Balikesir	9	58	Kocaeli	13
15	Bartın	2	59	Konya	15
16	Batman	5	60	Kutahya	5
17	Bayburt	1	61	Malatya	6
18	Bilecik	2	62	Manisa	10
19	Bingöl	3	63	Mardin	6
20	Bitlis	3	64	Mersin	13
21	Bolu	3	65	Mugla	7
22	Burdur	3	66	Mus	4
23	Bursa (I)	10	67	Nevşehir	3
24	Bursa (II)	10	68	Nigde	3
25	Canakkale	4	69	Ordu	6
26	Cankiri	2	70	Osmaniye	4
27	Corum	4	71	Rize	3
28	Denizli	8	72	Sakarya	7
29	Diyarbakir	12	73	Samsun	9
30	Duzce	3	74	Siirt	3
31	Edirne	4	75	Sinop	2
32	Elazig	5	76	Sivas	5
33	Erzincan	2	77	Sanliurfa	14
34	Erzurum	6	78	Sirnak	4
35	Eskisehir	7	79	Tekirdag	7
36	Gaziantep	14	80	Tokat	5
37	Giresun	4	81	Trabzon	6
38	Gumushane	2	82	Tunceli	2
39	Hakkari	3	83	Usak	3
40	Hatay	11	84	Van	8
41	Igdir	2	85	Yalova	3
42	Isparta	4	86	Yozgat	4
43	Istanbul (I)	35	87	Zonguldak	5
44	Istanbul (II)	28		Total	600

ပြုစုရာတွင် မဲဆန္ဒရှင်များ၏ မှတ်ပုံတင်ကတ်အမှတ်များကိုအခြေခံ၍ ၎င်းတို့၏အမြဲတမ်းနေရပ်လိပ်စာ တည်ရှိရာနေရပ်ဒေသတွင် တစ်ကြိမ်သာ စာရင်း ရေးသွင်းပြုစုသည်။ မဲဆန္ဒရှင်များ၏ ကိုယ်ရေး အချက်အလက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းခွင်/ ကုမ္ပဏီများမှ စုစည်းတင်ပြစေ၍ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်သည်။ ဒေသ ဆိုင်ရာ/ ခရိုင်အာဏာပိုင်များမှလည်း အခြား ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များဖြစ်သည့် မွေးစာရင်း၊ သေစာရင်း၊ အိမ်ထောင်ရှိ/မရှိ စသည့်ကိုယ်ရေး အချက်အလက်များကိုလည်း ကောက်ယူပြုစုကြ သည်။

ရွေးကောက်ပွဲကာလတွင် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရေးဘုတ်အဖွဲ့သည် ပြုစုထိန်းသိမ်းထားရှိ သည့်မဲစာရင်းများအား ခရိုင်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေး ဘုတ်အဖွဲ့များထံပေးပို့၍ အများပြည်သူထံ ထုတ်ပြန် ကြေညာသည်။ မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ မဲစာရင်းပါအချက်အလက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဗဟို ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးဘုတ်အဖွဲ့ website တွင် လည်း ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်သည်။ ဗဟိုရွေးကောက် ပွဲကျင်းပရေးဘုတ်အဖွဲ့သည် မဲစာရင်းများကို ရွေးကောက်ပွဲကာလမတိုင်မီ နိုင်ငံရေးပါတီများထံ သို့လည်း ဖြန့်ဝေဆောင်ရွက်သည်။ မဲစာရင်းများ ထုတ်ပြန်ကြေညာစဉ်ကာလအတွင်း မဲဆန္ဒရှင်များ အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ရန် တောင်းဆိုနိုင်သည်။ သတ်မှတ် ကာလကျော်လွန်ပါက ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးမည်မဟုတ်ဘဲ နေရပ်လိပ်စာ ပြောင်းလဲသည့်မဲဆန္ဒရှင်များသည် ၎င်းတို့၏မဲစာရင်း ပါရှိရာ မူလနေရပ်ဒေသတွင်ပင် ဆန္ဒမဲပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အခြေခံပညာပြီးမြောက်ထားခြင်း မရှိသူ၊ ဥပဒေအရမသန်စွမ်းသူ၊ စစ်မှုထမ်းများ၊ စစ်ဘက် ဆိုင်ရာ သင်တန်းကျောင်းများတွင် တက်ရောက်နေ သည့်သင်တန်းသူ သင်တန်းသားများ၊ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ထားခြင်းခံရသူ၊ ထောင်ဒဏ်ကျခံနေရသူများ သည် ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရရှိမည်မဟုတ်ဘဲ အသက် (၁၈) နှစ်ပြည့်ပြီး ဥပဒေနှင့်မဆန့်ကျင်သော တူရားရှိခိုင်ငံ သားတိုင်းသည် ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရရှိသည်။

ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်း တင်သွင်းခြင်း အသက် (၁၈) နှစ်ပြည့်ပြီး ဥပဒေနှင့်မဆန့်ကျင် သော အခြေခံပညာတတ်မြောက်ပြီးသူ နိုင်ငံသား တိုင်းသည် ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိ သည်။ စစ်မှုထမ်းမနေရဥပဒေအရ စစ်မှုထမ်း ရသေးသူများ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်

ထမ်းဆောင်ရန် ဥပဒေအရတားမြစ်ခြင်းခံရသူ၊ တရားရုံးမှချမှတ်ထားသည့် ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်ကျခံဖူး သူများ သည် ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံပိုင်ခွင့်မ ရှိပေ။

နိုင်ငံရေးပါတီဗဟိုရုံးများသည် ၎င်းတို့၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည်စာရင်း အား ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးဘုတ်အဖွဲ့သို့ တင်သွင်းရပြီး ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးဘုတ် အဖွဲ့သည် အဆိုပါကိုယ်စားလှယ်လောင်းစာရင်း များရရှိသည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးဘုတ်အဖွဲ့များထံ ပေးပို့ အကြောင်းကြားရသည်။ ထို့နောက်ကိုယ်စားလှယ် လောင်းအမည်စာရင်းများအား နိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းနှင့် ရေဒီယိုတို့တွင် ထည့်သွင်းကြေညာပြီး သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်များတွင်လည်း ပြည်နယ် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရေးဘုတ်အဖွဲ့များက ထပ်ဆင့်ကြေညာရသည်။

တစ်သီးပုဂ္ဂလ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အနေဖြင့်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရန် အရည်အချင်းပြည့်မီကြောင်း လျှောက်ထားလွှာနှင့် အတူ ၎င်းတို့ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် မဲဆန္ဒနယ်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပ ရေးဘုတ်အဖွဲ့များထံ လျှောက်ထားရမည်။ ပြည်နယ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေး ဘုတ်အဖွဲ့ များသည် လျှောက်လွှာများ စိစစ်အတည်ပြု ပြီးသည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရေးဘုတ်အဖွဲ့ထံ ပေးပို့တင်ပြရပြီး သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်တွင်လည်း ကိုယ်စားလှယ် လောင်းအမည်စာရင်းအား ကြေညာထားရှိ ရသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည် စာရင်းများ ကြေညာပြီးနောက် နှစ်ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေး ဘုတ်အဖွဲ့များထံ ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းနိုင်ပြီး ပြည်နယ်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရေးဘုတ်အဖွဲ့သည် နှစ်ရက်အတွင်း ကန့်ကွက်လွှာအား စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရသည်။ ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းသူသည် ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျေနပ်မှုမရှိပါက ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးဘုတ်အဖွဲ့ထံ အယူခံ တင်သွင်းနိုင်သည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေး ဘုတ်အဖွဲ့သည် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည် စာရင်းများ အပြီးသတ်ကြေညာမည့်ရက်ထက် နောက်မကျစေဘဲ ကန့်ကွက်လွှာအား သုံးရက် အတွင်း အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ရသည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်

ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ ကုသရေးဆိုင်ရာပစ္စည်းများ ပြည်ပမှ တင်သွင်းပေးလျက်ရှိ

နေပြည်တော် နိုဝင်ဘာ ၈
စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန သည် ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ ကာကွယ်၊ ထိန်းချုပ်၊ ကုသရေးဆိုင်ရာပစ္စည်းများကို လေကြောင်း၊ ရေ ကြောင်းနှင့် နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးစခန်းများမှ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိ တင်သွင်းနိုင်ရေးအတွက် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိရာ ယနေ့တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဆိပ်ကမ်းနှင့် ချင်းရွှေဟော်ကုန်သွယ်ရေးစခန်းတို့မှ တင်သွင်းရာ၌ ကုမ္ပဏီ ငါးခုမှ ယာဉ်စီးမရ ခုနစ်စီးဖြင့် အောက်ဆီဂျင် အိုးခွဲ ၁၆၀၊ အောက်ဆီဂျင်ထုတ်သည့်စက် တစ်ခု၊ အိမ်သုံးအောက်ဆီဂျင်စက် ၁၃ ခု၊ တစ်ကိုယ်ရေသုံး ကာကွယ်ရေးဝတ်စုံ အစုံ ၁၈၈၀၀ နှင့် နှာခေါင်းစည်း

၄၄ တန်တို့ကို တင်သွင်းခဲ့ပြီး အောက်ဆီဂျင်ထုတ် သည့်စက် တစ်ခုမှာ ဆိပ်ကမ်းမှ ရန်ကုန်မြို့သို့ဖြစ် ကြောင်း သိရသည်။
ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ ကာကွယ်၊ ထိန်းချုပ်၊ ကုသ ရေးဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းထားသည့် SOP များနှင့်အညီ ဦးစားပေး တင်သွင်းခွင့်ပြုပေးလျက်ရှိကြောင်းနှင့် ဆေးဝါးနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ တင်သွင်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သည့် အသိပေးကြေညာချက်များကိုလည်း အများပြည်သူ သိရှိစေရန် ဝန်ကြီးဌာနဝက်ဘ်ဆိုက်ဖြစ်သည့် www.commerce.gov.mm တွင် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင် ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးထားကြောင်း သိရသည်။
သတင်းစဉ်

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ်လေ့လာခြင်း (တူရကီသမ္မတနိုင်ငံ)

လင်းခက်

(ယမန်နေ့မှအဆက်)

ဆန္ဒမဲပေးခြင်းနှင့်မဲရေတွက်ခြင်း

တူရကီနိုင်ငံ၏ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများကို မဲဆန္ဒနယ်အားလုံးတွင် တစ်ပြိုင်တည်း၊ တစ်ရက်တည်းဆောင်ရွက်ရပြီး လွှတ်လပ်၍ တရားမျှတသော လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေးခြင်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။ မဲဆန္ဒရှင်များသည် ဆန္ဒမဲပေးရာတွင် ပါတီ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကိုသာ ရွေးချယ်စေပြီး ယင်းပါတီ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းရှိ ၎င်းတို့နှစ်သက်သည့် မည်သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းကိုမဆို သီးသန့်ရွေးချယ်မဲပေးခွင့်မရှိသည့် Closed List PR စနစ်အား ကျင့်သုံးပါသည်။ ဆန္ဒမဲများရေတွက်ရာတွင် အချိုးကျကိုယ်စားပြု (List PR) စနစ်တွင် ရရှိလာသည့် ကိုယ်စားလှယ်နေရာများအား အညီအမျှ ခွဲဝေရန် (D'Hondt Formula - Highest Average Method) ကို အသုံးပြုသည်။

Highest Average Method သည် စာရင်းလိုက်အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်များတွင် အသုံးပြုသော မဲအရေအတွက်ကို ကိုယ်စားလှယ်နေရာ အရေအတွက်သို့ ပြောင်းလဲတွက်ချက်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ မဲရေတွက်မှုဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံး ပြီးသွားသည့်နောက် မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုရှိ စုစုပေါင်းမဲအများဆုံး ရထားသည့်ပါတီတစ်ခု သို့မဟုတ် အုပ်စုတစ်ခုအား အောက်ဖော်ပြပါနည်းလမ်းအတိုင်း ကိုယ်စားလှယ်နေရာခွဲဝေပေးခြင်းဖြစ်သည်။

$Quot = V / (S+1)$
အဆိုပါတွက်ချက်နည်းတွင် V သည် ပါတီတစ်ခုရရှိသည့် ခိုင်လုံမဲစုစုပေါင်းဖြစ်ပြီး S သည် ရရှိလာသည့် ကိုယ်စားလှယ်ခွဲတမ်းဖြစ်သည်။ ကနဦးစတင်တွက်ချက်ရာတွင် ကိုယ်စားလှယ်ခွဲတမ်း (S) အား ၀ (သုည) အဖြစ်သတ်မှတ်ထားမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အဆင့်လိုက်ယှဉ်ပြိုင်မှုများတွင် ကိုယ်စားလှယ်တစ်နေရာ စတင်ရရှိပါက (၁+၀)၊ နှစ်နေရာရရှိပြီးပါက (၂+၀)၊ သုံးနေရာရရှိပြီးပါက (၃+၀) စသည်ဖြင့် တွက်ချက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ မဲဆန္ဒနယ်အတွင်း ခိုင်လုံမဲအများဆုံးရရှိသည့်ပါတီမှစ၍ အထက်ပါတွက်ချက်နည်းအတိုင်း ကိုယ်စားလှယ်ခွဲဝေသွားမည်ဖြစ်သည်။

ဥပမာအားဖြင့် ခိုင်လုံမဲပေါင်း ၂၃၀၀၀၀ ရှိသည့်မဲဆန္ဒနယ်တွင် နိုင်ငံရေးပါတီလေးခု ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ပြီး ကိုယ်စားလှယ်ရစ်ဦး ခွဲတမ်း ရရှိသည်ဆိုရာတွင် -

အဆင့်လိုက် တွက်ချက်မှု	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	စုစုပေါင်း ကိုယ်စားလှယ်ရရှိမှု
(က) ပါတီအဆင့်လိုက် တွက်ချက်မှု	၁၀၀၀၀၀ ၀	၅၀၀၀၀ ၀	၅၀၀၀၀ ၂	၃၃၃၃၃ ၂	၃၃၃၃၃ ၃	၂၅၀၀၀ ၃	၂၅၀၀၀ ၃	၂၅၀၀၀ ၄	၄
(ခ) ပါတီအဆင့်လိုက် တွက်ချက်မှု	၈၀၀၀၀ ၀	၈၀၀၀၀ ၀	၄၀၀၀၀ ၀	၄၀၀၀၀ ၂	၂၆၆၆၇ ၂	၂၆၆၆၇ ၂	၂၆၆၆၇ ၃	၂၀၀၀၀ ၃	၃
(ဂ) ပါတီအဆင့်လိုက် တွက်ချက်မှု	၃၀၀၀၀ ၀	၃၀၀၀၀ ၀	၃၀၀၀၀ ၀	၃၀၀၀၀ ၀	၃၀၀၀၀ ၀	၃၀၀၀၀ ၀	၃၅၀၀၀ ၀	၃၅၀၀၀ ၀	၀
(ဃ) ပါတီအဆင့်လိုက် တွက်ချက်မှု	၂၀၀၀၀ ၀	၂၀၀၀၀ ၀	၂၀၀၀၀ ၀	၂၀၀၀၀ ၀	၂၀၀၀၀ ၀	၂၀၀၀၀ ၀	၂၀၀၀၀ ၀	၂၀၀၀၀ ၀	၀

(D'Hondt Formula - Highest Average Method) သည် စုစုပေါင်းမဲအများဆုံးရရှိထားသည့် ပါတီများအလိုက် ကိုယ်စားလှယ်နေရာခွဲဝေ

ပေးခြင်းအား အထက်ပါနည်းလမ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပါသည်။ အဆင့်လိုက်ယှဉ်ပြိုင်မှုများတွင် မဲဆန္ဒနယ်အတွင်း ပါတီအလိုက်ရရှိလာသော ခိုင်လုံမဲစုစုပေါင်းကို ကိုယ်စားလှယ်ခွဲတမ်း (ကနဦး ၀) + ၁ ဖြင့် စတင်စား၍ အများဆုံးကျန်ရှိသည့် ခိုင်လုံမဲအရေအတွက်များ နှိုင်းယှဉ်ကာ ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ ခွဲဝေသွားမည်ဖြစ်သည်။

သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများ နိုင်ငံတော်သမ္မတအား ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရပြီး သက်တမ်းအားဖြင့် ငါးနှစ်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတအား ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရာတွင် အသက် (၄၀) နှစ်ပြည့်ပြီးသူ၊ ဘွဲ့တစ်ခုခုရရှိထားသူ စသည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ အရည်အချင်း သတ်မှတ်ချက်များနှင့်ပြည့်စုံသူကိုသာ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲမှတစ်ဆင့် တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်။

သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် နှစ်ကျော့ပြိုင်စနစ် (Two Round System) ကို ကျင့်သုံးပါသည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအနက် ကနဦး (ပထမအကျော့) ယှဉ်ပြိုင်သည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်သည့်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမျှ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း အထက် ခိုင်လုံမဲရရှိခဲ့လျှင် မဲအများဆုံးရရှိသည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းနှစ်ဦးအား ရွေးချယ်၍ ပြန်လည်ယှဉ်ပြိုင်ရသည့်စနစ်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး ကျင်းပခဲ့သည့် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးပါတီအစုအဖွဲ့များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများသည် ခိုင်လုံမဲစုစုပေါင်း၏ ငါးရာခိုင်နှုန်းရရှိလျှင်သော် လည်းကောင်း၊ အနည်းဆုံးမဲဆန္ဒရှင်တစ်သိန်း၏ အဆိုပြုချက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း သမ္မတလောင်း အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများ တူရကီနိုင်ငံ၏ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများတွင် နိုင်ငံသူအကုန်ယူစနစ် (FPTP) ကို ကျင့်သုံးပြီး နောက်ဆုံးကျင်းပခဲ့သည့် မြို့တော်ဝန်ရွေးကောက်ပွဲများ၊ ခရိုင်အဆင့်ရွေးကောက်ပွဲများ၊ မြို့နယ်အဆင့်/ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ရွေးကောက်ပွဲများကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ တူရကီနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသောဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအား ၁၈၇၆ ခုနှစ် အော်တိုမန်

ကရေစီစနစ်ကိုအခြေခံသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းလာပြီး အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရှိရမည်ဖြစ်သည်။

- (က) ၁၉၂၁ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ
- (ခ) ၁၉၂၄ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ
- (ဂ) ၁၉၆၁ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ
- (ဃ) ၁၉၈၂ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (လက်ရှိ အသုံးပြုလျက်ရှိသည်)

လက်ရှိအသုံးပြုလျက်ရှိသော ၁၉၈၂ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအား တပ်မတော်အုပ်ချုပ်ရေးကာလ ၁၉၈၀-၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒမဲယူပွဲနှင့်အတူ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ၁၉၈၂ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ခြင်းအား ၁၉ ကြိမ် ဆောင်ရွက်ထားပြီးဖြစ်ပြီး သုံးကြိမ်အား ၂၀၀၇၊ ၂၀၁၀ နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တို့တွင် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒမဲယူပွဲများမှတစ်ဆင့် ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးကောင်စီ (Supreme Election Council)

ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးကောင်စီသည် လွှတ်လပ်တရားမျှတမှုရှိသော လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေးခြင်း၊ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ မဲရလဒ်များတွက်ချက်ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူတိုင်း မဲပေးခွင့်ရရှိစေရေး စသည်တို့ကို ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်သည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးကောင်စီတွင် အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင် ခုနစ်ဦး၊ အရန်အဖွဲ့ဝင် လေးဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ အဖွဲ့ဝင်ခြောက်ဦးအား Cassation တရားရုံး အထွေထွေကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များအနက် အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေးရွေးချယ်ပြီး အဖွဲ့ဝင်ငါးဦးအား နိုင်ငံတော်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များအနက် အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေး၍ ရွေးချယ်ရသည်။ ထို့နောက် ရွေးချယ်ခံရသည့်အဖွဲ့ဝင်များထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအား လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲစနစ်ဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌအပါအဝင် အဖွဲ့ဝင်များ၏သက်တမ်းသည် ခြောက်နှစ်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် နောက်ဆုံးကျင်းပခဲ့သည့် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အများဆုံးရရှိသည့် နိုင်ငံရေးပါတီလေးခုအနေဖြင့် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးကောင်စီတွင် အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးနှင့် အရန်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးစီ ထားရှိခွင့်ရှိသည်။ အဆိုပါ ကိုယ်စားလှယ်များသည် ကောင်စီ၏အစည်းအဝေးများတက်ရောက်ခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်သော်လည်း မဲပေးဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိပေ။

ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေး ကောင်စီ၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ -

- (က) လွှတ်လပ်သောရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရေး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲကာလနှင့် ရွေးကောက်ပွဲအလွန်ကာလတွင် တိုင်ကြားမှုများနှင့် ကန့်ကွက်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း၊
- (ခ) ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ရွေးကောက်ပွဲမှတ်တမ်းများအား ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊
- (ဂ) သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ မှတ်တမ်းများအား ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ သမ္မတအဖြစ်

ရွေးကောက်ခံရသူ အမည်စာရင်းအား ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း၊

- (ဃ) ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ကိစ္စရပ်များအား ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သည့်မူဝါဒများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ချမှတ်ခြင်း၊
- (င) ရွေးကောက်ပွဲကာလတွင် ရေဒီယို၊ ရုပ်သံထုတ်လွှင့်ရေး အစီအစဉ်များမှ တစ်ဆင့် မဲဆန္ဒရှင်အသိပညာပေးရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (စ) မသန်စွမ်းသူများ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ရေးလိုအပ်သည်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဆ) နိုင်ငံပြင်ပမဲဆန္ဒရှင်များ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ရေး လိုအပ်သည်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဇ) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ ပေးအပ်သည့်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။

၂၀၁၈ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ

တူရကီနိုင်ငံတွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအား ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၆၀၀ ပါဝင်သည့် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအား အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ကျင်းပခဲ့ပြီး သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအား နှစ်ကျော့ပြိုင်စနစ်ဖြင့် ကျင်းပခဲ့သည်။

လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးပါတီ ရှစ်ခု ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီး People Alliance အဖြစ် မိတ်ဖက်ဖွဲ့စည်းထားသည့် AK ပါတီနှင့် MHP ပါတီတို့မှ ခိုင်လုံမဲ ၂၆၉၀၀၂၄ မဲ ၅၃ ဒသမ ၆၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကိုယ်စားလှယ် ၃၄၄ ဦး၊ Nation Alliance အဖြစ် မိတ်ဖက်ဖွဲ့စည်းထားသည့် CHP ပါတီ၊ SP ပါတီနှင့် IYI ပါတီတို့မှ ခိုင်လုံမဲ ၁၇၀၁၉၈၀၈ မဲ ၃၃ ဒသမ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကိုယ်စားလှယ် ၁၈၉ ဦး၊ HDP ပါတီမှ ခိုင်လုံမဲ ၅၈၆၇၃၀၂ မဲ ၁၁ ဒသမ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကိုယ်စားလှယ် ၆၇ ဦးရရှိခဲ့ပြီး မဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၈၆ ဒသမ ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။

သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းခြောက်ဦး ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီး လက်ရှိ သမ္မတ ရာဂျစ်တိုင်ရစ်ပင်အယ်ဒိုဝမ်က ထောက်ခံမဲ ၂၆၃၃၀၈၂၃ မဲ ၅၂ ဒသမ ၅၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲ ပထမအကျော့တွင်ပင် အနိုင်ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မဲဆန္ဒရှင်ပေါင်း ၅၉၃၆၇၄၆၉၉ ဦး၊ ခိုင်လုံမဲပေါင်း ၅၀၀၆၈၆၂၇ မဲနှင့် ပယ်မဲ/ ပျောက်မဲပေါင်း ၁၁၂၉၃၃၂ မဲရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး မဲပေးမှု ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၈၆ ဒသမ ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။

နိဂုံး တူရကီနိုင်ငံသည် အော်တိုမန်အင်ပါယာ ခေတ်မှစကာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းကျင့်သုံးလာပြီး ရွေးကောက်ပွဲစနစ်များ၊ နိုင်ငံရေးစနစ်များ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးလာသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့ချိန်မှစ၍ နိုင်ငံတော် သမ္မတအား လွှတ်တော်မှတစ်ဆင့် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

စာမျက်နှာ ၁၇ သို့

၂၀၂၁-၂၀၂၂ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမခြောက်လအတွင်း ဆောင်ရွက်မည့် ကျေးလက်လမ်း၊ တံတားလုပ်ငန်းများ တင်ဒါဖွင့်ပွဲကျင်းပ

တောင်ကြီး နိုဝင်ဘာ ၉ ရှမ်းပြည်နယ်(တောင်ပိုင်း) တောင်ကြီးမြို့နယ်တွင် ရှမ်းပြည်နယ် ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမခြောက်လအတွင်း ပြည်ထောင်စုပြည်နယ် (မူလ) ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် ကျေးလက်လမ်း၊ တံတားလုပ်ငန်းများ၏ တင်ဒါဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ရှမ်းပြည်နယ် ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး (မြို့ပြ) ရုံး၌ ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီက ကျင်းပသည်။

လုပ်ငန်းများကို သတ်မှတ်စည်းကမ်းများနှင့်အညီ စေတနာထားဆောင်ရွက်ရန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန ရုံးများသို့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများကို အဆင့်ဆင့် တင်ပြကြရန်လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ပြည်နယ် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးကျော်ဇေယျာဝင်းက တင်ဒါဖွင့်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျဉ်းချုပ်ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး တာဝန်ရှိသူများက တင်ဒါဖွင့်ဖောက်စိစစ်ခြင်းကို

ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည်။
လျှောက်လွှာတင်သွင်းမှုပေါင်း ၅၂၇ စောင် ပြည်နယ် ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမခြောက်လအတွင်း ပြည်ထောင်စု ပြည်နယ် (မူလ) ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် ကျေးလက်လမ်း၊ တံတားလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် Lot အရေအတွက်စုစုပေါင်း ၁၄၇ ခုရှိပြီး တင်ဒါတင်သွင်းထားသော Lot ၁၄၃ ခုရှိကြောင်း၊ လျှောက်လွှာဝယ်ယူမှုပေါင်း ၅၃၃ စောင်ရှိပြီး ကုမ္ပဏီပေါင်း ၂၆၅ ခုမှ လျှောက်လွှာတင်သွင်းမှုပေါင်း ၅၂၇ စောင်ရှိကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါအခမ်းအနားသို့ ပြည်နယ် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး ရဲမှူးချုပ်တင်ကိုကို၊ ပြည်နယ် အဆင့်တင်ဒါကော်မတီများနှင့် တင်ဒါတင်သွင်းထားသော ကုမ္ပဏီမှတာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။

ခရိုင်(ပြန်/ဆက်)

မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၌ အိမ်ထောင်စုစာရင်းနှင့်

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားများ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ပေး

ရန်ကုန် နိုဝင်ဘာ ၉ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန မြို့နယ် မြို့နယ်အတွင်းရှိ ပြည်သူများ အိမ်ထောင်စု လူဦးရေစာရင်းနှင့် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားများ ရရှိစေရန်ရည်ရွယ်၍ ပန်းခင်းစိစစ်ချက်ဖြင့် ယမန်နေ့ နံနက်ပိုင်းက (၂/၁) ရပ်ကွက်ရှိ ပြည်သူများအား ရပ်ကွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၌ ကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်ပေးရာ

ကိုင်းဆောင်သူ ၅၅ ဦး၊ အသက် ၁၈ နှစ်နှင့်အထက် နိုင်ငံသားကတ် ကိုင်းဆောင်သူ သုံးဦး၊ အသက် ၁၀ နှစ်ပြည့်မှ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့် နိုင်ငံသားကတ်လဲလှယ်သူ ၁၄ ဦး စုစုပေါင်း ၄၂ ဦးတို့အား နိုင်ငံသား စိစစ်ရေးကတ်ပြားများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းနှင့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေ စာရင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

ထိုသို့ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေ စာရင်းနှင့် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ်ပြားများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကို ပြည်သူများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိရှိစေရန်အတွက် ပန်းခင်းစိစစ်ချက် လက်ကမ်းစာစောင်များ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ ရပ်ကွက်များသို့ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လူစည်ကားရာ နေရာများ၌ “လူမှုဘဝ ပြည့်စုံဖို့ နိုင်ငံသားကတ်ကိုကြံစို့” ဗီဒီယို ပိုစတာများ ချိတ်ဆွဲခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေး လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ဥဏ်ဟိန်း

ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ အတည်ပြုလူနာများနှင့် သီးသန့်စောင့်ကြည့်ရမည့်သူများကို ကိုဗစ်စင်တာများ၌ စနစ်တကျလက်ခံ၍ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ပေးလျက်ရှိ

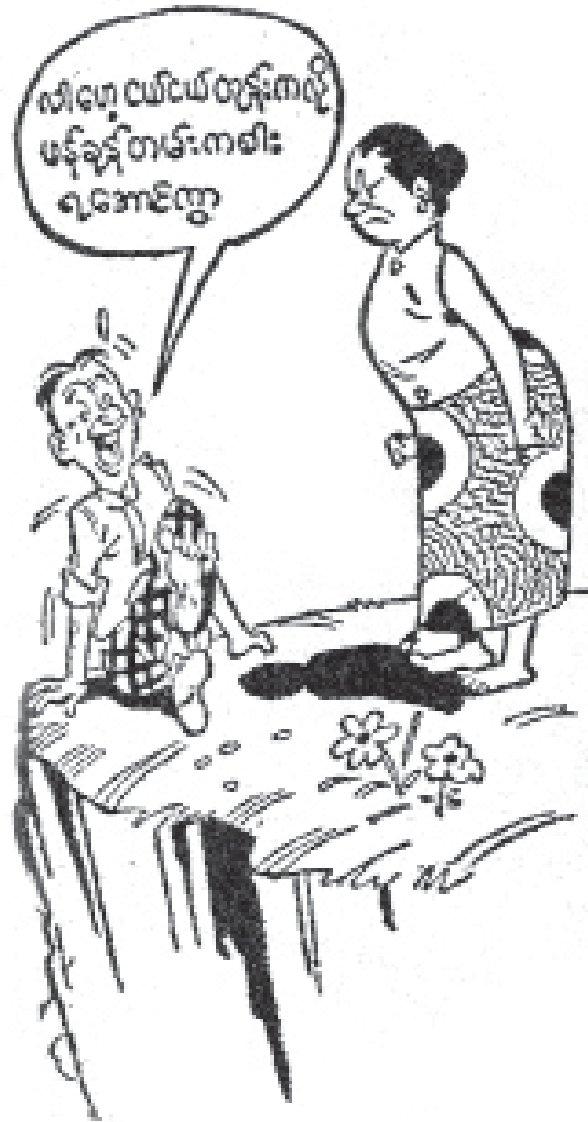
နေပြည်တော် နိုဝင်ဘာ ၉ ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ အတည်ပြုလူနာများနှင့် သီးသန့်စောင့်ကြည့်ရမည့်သူများ ထားရှိရန်အတွက် တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် နယ်မြေအသီးသီးရှိ တပ်မတော်ဆေးရုံများ၊ နယ်မြေခံသင်တန်းကျောင်းများ၊ စစ်ကြောရေးနှင့် တည်းခိုရေးစခန်းများ၌ စနစ်တကျလက်ခံ၍ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

ထိုသို့လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိရာ ယနေ့ ည ၇ နာရီအထိ နေပြည်တော်စစ်ကြောရေးနှင့်

တည်းခိုရေးစခန်း၌ သီးသန့်စောင့်ကြည့်ရမည့်သူ အမျိုးသား ၅၆ ဦးနှင့် အမျိုးသမီး ၄၆ ဦး စုစုပေါင်း ၁၀၂ ဦးတို့ကို လက်ခံထားရှိကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါ စောင့်ကြည့်လူနာများနှင့် ဓာတ်ခွဲအတည်ပြုပြီးတွေ့လူနာများ၏ နေထိုင်စားသောက်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်များရှိ နယ်မြေခံဆေးကုသရေးအဖွဲ့များနှင့် တာဝန်ရှိသူများက ကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

သတင်းစဉ်

ဆရာကြီး ကာတွန်းမောင်စိန်၏ ကာတွန်းလက်ရာများကို မူရင်းအတိုင်း ဖော်ပြပါသည်။ စာတည်း

◆ စာမျက်နှာ ၁၆ မှ

- Turkey' Law on Parliamentary Elections <https://www.ysk.gov.tr/en/supreme-election-council/1841>
- https://www.researchgate.net/publication/332703377_How_do_Turks_abroad_vote
- <https://www.ifes.org/sites/default/files/electoral-system-design-the-new-international-idea-handbook.pdf>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Electoral_system_of_Turkey
- <https://global.tbmm.gov.tr/index.php/EN/yd/icerik/13>
- https://en.wikipedia.org/wiki/2018_Turkish_parliamentary_election
- https://en.wikipedia.org/wiki/2018_Turkish_presidential_election
- Turkey's Constitution of 1982 with Amendments through 2017